

Žetev (foto: Alenka Čas, Ledine, julij 1998)

predstavljala odlično raziskovalno temo. V povezavi s čipko je druga skupina raziskovala lan, njegovo pridelavo in predelavo. Posamezni postopki obdelave lanu niso več živi, saj so ga prenehali sejati že v tridesetih letih, tako da je jedro raziskave predstavljala predvsem rekonstrukcija. Zaradi pretežno ruralnega načina življenja so se na tem območju razvile številne obrti, ki so služile nemotenemu delu. Zasledimo lahko kolarje, kovače (skoraj vsaka vas je imela svojega kovača), mlinarje (znani so Pečniški mlini, katerih začetki segajo v začetek 19. stoletja, z delovanjem pa so prenehali v petdesetih letih našega stoletja), mizarje, zidarje (nekaj je bilo domačih, prihajali pa so tudi zidarji iz Vipave), oglarje (oglje so kuhali predvsem za svoje potrebe) in apneničarje.

Rapalska pogodba je to območje razmejila na Italijo in Jugoslavijo, meja pa je tekla po slemenu nad Mrzlim vrhom. Ravno zaradi te meje se je razvila močna tihotapska povezava, ki je nudila dober zaslužek ljudem ob meji, nam pa zanimivo temo za raziskovanje. Ljudje so živeli pretežno od tega, kar jim je nudila narava, tako da je bilo nabiranje zelišč eden poglavitnih načinov zdravljenja na tem območju. Ni hiše, kjer ženske ali moški ne bi znali nabirati zelišč in izdelovati različnih zdravilnih napitkov.

Na terenu večkrat srečaš ljudi, ki zbirajo stare predmete, le redko pa jih znajo ponovno oživiti. To je uspelo Turistični kmetiji Pr' Jureč na Ledinah, kjer lahko otrokom prikažejo celoten postopek pridelave in predelave žita in kot končni produkt - peko kruha.

Ponudba turistične kmetije Pr' Jureč vsebuje tudi prikaz postopka od setve do peke kruha. Pri žetvi smo sodelovali tudi udeleženci delavnice.

Poleg strojev in orodij za predelavo žita hrani zasebna zbirka še nekaj manj kot 300 kosov različnega orodja in strojev, ki jih je posebna skupina fotodokumentirala in uredila po namembnostnih sklopih.

Kraj in način preživljanja ljudi je bil zabeležen s kamero, konec leta pa bo narejen film, ki bo predstavljal tako predstavitevno gradivo kraja kot tudi trajni dokument načina življenja na Ledinah danes in v preteklosti ter poglavitve mejnike v zgodovini vasi. Vsi rezultati in ugotovitve bodo zbrani tudi v zborniku.

Vesna Moličnik

V PRIČAKOVANJU DRUGE POLETNE ŠOLE VIZUALNEGA

Sprva predvideni datum tokrat že druge Poletne šole vizualnega v Novi Gorici je bil prestavljen na novi termin, med 14. in 20. septembrom, ker smo pričakovali sodelovanje priznane ameriške vizualne antropologinje Allison Jablonko.

Letošnja poletna šola vizualnega je bila organizirana v obliki treh delavnic, katerih osrednja nit sta bili metoda in praksa vizualne prezentacije resničnosti od vidikov samopredstavitve do predstavitve drugega v različnih manirah dokumentarnega filma.

Allison Jablonko je vodila delavnico o načrtovanju in izdelavi t.i. raziskovalnega vizualnega gradiva, ki je potrebno pri antropološki raziskavi. Vključevala je snemanje, terenske metode in analizo gradiva.

Naško Križnar je vodil delavnico za proizvodnjo vizualne dokumentacije, ki vključuje raziskavo, načrtovanje, snemanje in montažo. V središču pozornosti je bila izdelava vizualnega zapisa kulture kot osnovne enote vizualne raziskave in različne oblike dokumentarnega filma, ki lahko nastanejo iz tega.

Amir Muratović (režiser) je vodil delavnico o izdelavi dokumentarne televizijske oddaje o kulturi, ki je obsegala načrtovanje, snemanje in montažo gradiva.

Tako kot letošnja je bila tudi lanska Poletna šola vizualnega izpeljana po zamisli in vsebinski pripravi Avdiovizualnega laboratorija ZRC SAZU, organizacijo pa je izpeljala Zveza kulturnih organizacij Nova Gorica. Zanju sta tandem prevzela dr. Naško Križnar in Boleslav Simoniti.

Vsebinsko pomeni letošnja Poletna šola vizualnega nadaljevanje lanske, ki je potekala med 29. junijem in 6. julijem 1997 in je bila posvečena večdisciplinarni predstavitvi sodobne vizualne sfere.

Predavanja so bila organizirana v mali dvorani Kulturnega doma v Novi Gorici, kar je predavateljem omogočalo vključevanje vizualnega materiala v njihova predavanja.

Prvi dan (30. 6. 1997) smo prisluhnili predavanjem Jožeta Dolmarka in Mihe Zadnikarja. Jože Dolmark je v predavanju z naslovom Pisanje filmske zgodbe iskal vzporednice med pisanjem zgodbe in vizualnim ustvarjanjem. Naracija pomeni v prvi vrsti rušenje in vzpostavljanje reda. Tudi pri montaži dajemo posnetemu materialu ponovni smisel. Torej sta si pisava in montaža podobni v iskanju smisla, v ponovnem vzpostavljanju reda.

Miha Zadnikar je v predavanju z naslovom Nova glasba za nemi film na Slovenskem spregovoril o paradoksu nemega filma, ki ni nikoli obstajal brez glasbe. Ta je obstajala kot narativni princip filma. Glasbenik je v vizualnem iskal ideje in se z glasbo podajal na pot abstraktnih idej. Izziv današnjim ustvarjalcem je način predstavitve občinstvu, ki ga zaznamujejo novi pogledi in novi načini razmišljanja. Tako smo se lahko prepričali, da nemi film ni stvar preteklosti, ampak ima svojo kontinuiteto.

Ob koncu dneva smo si lahko v celoti ogledali projekcijo sovjetskega nemega filma Sreča (1934 ga je režiral Medvedov) ob spremljavi Seksteta Pavla Vlasova.

Drugi dan (1. 7. 1997) smo se udeležili predavanja in delavnice, ki ju je pod naslovom Učinki filmske in video slike pripravil Tone Rački. Celotno predavanje je vodilo vprašanje, kako na gledalca